MAATALOUS

Jokainen, joka syö ruokaa on yhtä syyllinen maatalouden ravinnepäästöihin kuin viljelijä.
OHJELMAJOHTAJA PEKKA HYNNINEN, ETELÄ-SAVON MAATILAT YMPÄRISTÖN SUOJELUN EDELLÄKÄVIJÖINÄ -HANKE

Lähivalkuaisen ja lietteen tehokäyttö pitävät karjatilan ravinnepäästöt kurissa

Laadukasta säilörehua, apilaa, hernekauraseosta ja yhteistyötä naapuritilojen kanssa. Siinä rantasalmelaisen Kauppilan tilan resepti siihen, miten 400-päinen nautakarja hoidetaan lähivalkuaisen turvin.

MARKKU VUORIKARI

Kauppilan tila pyrkii kierrättämään ravinteet mahdollisimman tehokkaasti tilan sisällä.

RANTASALMI (MT)
Vielä viime vuonna isäntä **Antti Lukkarinen** osti rypsiä, mutta ensi kesän jälkeen tavoitteena on ruokkia naudat omalla ja lähiseudun valkuaisella.

Omaa viljelyä monipuolistaa jatkossa nurmen ja hernekauraseoksen ohessa sinimailanen.

Valkuaisomavaraisuuden lisäksi Lukkarinen pyrkii kierrättämään ravinteet tehokkaasti. Ostolannoitteiden käyttö hehtaaria kohti on puolittunut kymmenessä vuodessa, ja nurmet saavat nykyisin kertalannoituksena alle 40 kiloa typpeä hehtaarille.

Avolevitys historiaan

Keskeistä on lannan käyttö, nurmille levitetään 25 tonnia lietettä vuodessa.

Typen kannalta tehoton avolevitys jäi jo muutama vuosi sitten. Kaikki liete mullataan suoraan kasvin juureen.

”Huomasin, ettei ole tehokasta levittää lietettä pienelle alalle viljan ja perustettavien nurmien alle”, runsasta 200 hehtaaria viljelevä Lukkarinen kertoo.

Viime kesänä hän levitti lietettä 150 hehtaarille.

Liete mullataan Lukkarisen ja naapurissa sijaitsevan Peltuotteen yhdessä kehittelemällä lietevaunun perässä hinattavalla multaimella. Omilla pyörillä kulkevana se vähentää akselipainoa ja pellon tiivistymistä.

85 prosenttia lietteestä levitetään toukokuussa ja 10 kesäkuussa. ”Lannan levitys kesäkuun jälkeen ei ole tehokasta ympäristön eikä taloudenkaan kannalta.”

Hanke työn tukena

Aikainen levitys sopii typensitojakasveille.

Lisäksi Lukkarinen on huomannut, että nuori nurmi käyttää lietteen hyödyksi tehokkaammin kuin vanha. Tähän perustuen hän on kokeillut sekoittaa ensimmäisen korjuun jälkeen levitettävään lietteeseen apilan siementä.

Kokeilu onnistui, joten nyt Pel-tuotteen kanssa on kehitteillä multaimeen yhdistettävä piensiemenen märkäkylvölaite.

Innoitusta isäntä on hakenut muun muassa luomukurssilta, vaikka ei ainakaan toistaiseksi aio luomuun siirtyä. Nyt työtä edistää Etelä-Savon maatilat ympäristön suojelun edelläkävijöinä -hanke.

”Se tukee ajatustani maatalouden tulevaisuudesta. On tehtävä pienemmillä panoksilla ja ympäristöystävällisesti. Taloudellinen kannattavuus ja ympäristönäkökulma eivät ole mitenkään ristiriidassa.”

Hankkeen antina Lukkarinen pitää esimerkiksi tilan ravinnetaseesta saatavaa tietoa.

Ei valmiita ratkaisuja

”Luonnon kiertoon menevä osuus ravinteista on hirvittänyt monia”, hankkeen ohjelmajohtaja **Pekka Hynninen** sanoo.

Ohjausryhmään kuuluva, Kauppilan tilan edellinen isäntä **Jouko Lukkarinen** huomauttaa, että suhtautuminen esimerkiksi lantaan on onneksi muuttunut.

”Ennen se oli ylijäämätuote, jota levitettiin lumelle.”

Nuorempi Lukkarinen toteaa, että lannoitteiden hintojen nousu on siinä mielessä saanut aikaan paljon hyvääkin.

Viime vuonna alkaneen ja ensi vuoteen jatkuvan hankkeen idea on, ettei viljelijöille anneta valmiita ratkaisuja vaan tiedot niiden tekemiseen.

”Jokainen joutuu perehtymään omaan työkaluunsa, maaperään”, Hynninen sanoo.

Tämän hän näkee tarpeelliseksi, sillä 400 tilasta vain kaksi tiesi oikean suuruusluokan, paljonko typpeä tilalle tulee ja lähtee.

Ollaan kaukana kestävästä

Hankkeessa on mukana 40 motivoitunutta viljelijää, jotka perehtyvät seuraavaksi maaperään 2–3 hengen pienryhmissä, muun muassa ravinnetaseita laskien.

Hynnisen mukaan hankkeen asiat menevät hyvin yhteen 2014 uudistuvan ympäristötuen ehtojen kanssa.

”Tässä haetaan Euroopan parasta maataloutta, vähempään ei tyydytä.”

Hynnisen mielestä ongelmia ei pidä lakaista maton alle vaan nostaa esiin ja ratkaista. ”Nykyinen systeemi on kaukana kestävästä maataloudesta.”

Hän kritisoi etenkin ravinteiden kuljettamista. ”Ei ole kestävää, että ravinteita siirretään valkuaisen mukana Etelä-Amerikasta Eurooppaan.”

Hänen visiossaan kukin alue tuottaa ravinnon eläimilleen ja ihmisilleen ja myös kuluttajat ottavat vastuuta esimerkiksi kierrätysmaksun muodossa.

”Jokainen, joka syö ruokaa on yhtä syyllinen maatalouden ravinnepäästöihin kuin viljelijä.”

TERHI TORIKKA

Kauppilan tilalla on sonni- ja hiehokasvattamon lisäksi muutama eläin ylämaankarjaa hoitamassa maisemaa ja viestimässä ohikulkijoille, että tilalla on eläimiä.

Tehostamalla lietteen käyttöä multaimella Antti Lukkarinen on pystynyt vähentämään ostolannoitteiden käyttöä huomattavasti.

Antti Lukkarinen pyrkii karjansa ruokinnassa valkuaisomavaraisuuteen. Hernekauraseos sopii hyvin viljelykiertoon ja nautojen rehuksi.

Miljoona EU-kansalaista vaatii teuraskuljetusten lyhentämistä

Pitkiä eläinten teuraskuljetuksia vastustava kampanja sai miljoonannen allekirjoittajansa maanantaina 2. tammikuuta.

Allekirjoitusten kerääminen EU-kansalaisilta on osa 8 hours -kampanjaa, jonka tavoitteena on säätää 8 tunnin yläraja teuraseläinten kuljetuksille.

EU-instituutiot eivät voi olla huomioimatta näin voimakasta kansalaistensa ääntä, sanoo viestintäpäällikkö **Maria Blomster** Suomen Eläinsuojeluyhdistysten liitosta (SEY). Hänen mukaansa kampanja loppuu, kun pitkät teuraskuljetukset EU:ssa kielletään.

Kahdeksan tunnin raja ei tee kuljetuksista mukavia mutta vähentää selkeästi eläinten kärsimystä, sanoo eläinsuojeluasiantuntija **Laura Uotila** eläinsuojeluliitto Animaliasta.

Kampanjan aloitti Animals' Angels -eläinsuojelujärjestö yhdessä tanskalaisen europarlamentaarikon **Dan Jørgensenin** kanssa. Marraskuussa Euroopan parlamentille luovutettiin kirjallinen kannanotto eläinkuljetuksista.

Kannanoton on allekirjoittanut 109 parlamentin jäsentä. Suomalaisedustajista kannanoton on allekirjoittanut kolme edustajaa. Allekirjoitusaika päättyy maaliskuussa.

Hevosia saa kuljettaa jopa vuorokauden

Nykyinen EU-asetus sallii hevosten ja sikojen kuljettamisen 24 tunnin ajan. Sitten on pidettävä 24 tunnin tauko, jonka aikana eläimet on purettava kuormasta, ruokittava ja juotettava.

Nautoja, lampaita ja vuohia saa kuljettaa 14 tuntia, minkä jälkeen on pidettävä vähintään tunnin tauko. Tämän jälkeen kuljettamista saa jatkaa 14 tuntia, minkä jälkeen taukoa on pidettävä 24 tuntia. Tänä aikana eläimet on purettava kuormasta, ruokittava ja juotettava.

Hiehoja, lampaita, varsoja, porsaita voidaan kuljettaa 9 tuntia. Tämän jälkeen on pidettävä tunnin tauko ja kuljettamista voidaan jatkaa enintään 9 tuntia. Tämän jälkeen taukoa on pidettävä 24 tuntia, jonka aikana eläimet on purettava kuormasta, ruokittava ja juotettava.

Vieroittamattomien ja vielä maitoruokinnassa olevien vasikoiden, karitsojen, vuohien ja varsojen sekä vieroittamattomien porsaiden on saatava levätä vähintään tunnin ajan 9 tunnin matkan jälkeen. Levon jälkeen kuljetusta voidaan jatkaa 9 tuntia. Tämän jälkeen on oltava 24 tunnin tauko.

MAIJA ALA-SIURUA
Verkkosivut: http://www.8hours.eu

Saksalaistuottajat odottavat hyvitystä dioksiinivahingoista

Vahingoista ehkä viidennes saadaan korvattua

Saksalaiset siipikarjatilat odottavat saavansa korvausta vuoden takaisesta dioksiiniskandaalista konkurssiin ajautuneelta Harles and Jentzschin rehutehtaalta. Harles and Jentzschin todettiin olevan syyllinen dioksiinin päätymiseen eläinten rehuun.

Saksassa todettiin vuosi sitten tammikuussa rehuissa korkeita dioksiinipitoisuuksia, minkä seurauksena tuhansia yrityksen rehuja käyttäneitä sika-, kalkkuna- ja sikatiloja joutui tuotantokieltoon. Yhteensä myrkkyrehua syöneitä eläimiä kuoli kymmeniä tuhansia.

Rehunvalmistaja ajautui konkurssiin pian sen jälkeen, kun tieto rehujen myrkyllisyydestä oli käynyt ilmi.

Konkurssiin ajautuneen yrityksen omaisuuden myymisestä käydään neuvotteluja, joista odotetaan ratkaisuja tammikuun aikana. Kuudensadan maatilan ja saastuneita rehuja välittäneen yrityksen vaatimukset yhtiön konkurssipesälle ovat noin 20 miljoonaa euroa.

Summa on huomattavasti pienempi kuin myrkkyrehuista aiheutuneet vahingot olivat kokonaisuudessaan. Summan arvioidaan olevan jopa yli 100 miljoonaa euroa.

Suoraan myrkkyrehuista aiheutuneiden tappioiden päälle tulevat vielä ne menetykset, jotka markkinoiden häiriintyminen aiheutti muille saksalaisille tiloille. Saksalaiset tuottajajärjestön mukaan kananmunan hinnat putosivat skandaalin seurauksena kolmanneksen ja sianlihan hinta neljänneksen.

Ärtymystä tuottajissa ovat aiheuttaneet myös Saksassa vellovat spekulaatiot siitä, että rehuyhtiön toimitusjohtaja saattaa välttää tuomion.

Tuomiolta toimitusjohtajaa suojaa laki, jonka mukaan omatoimisesti myrkkypitoisuuksista viranomaisille ilmoittava yritys välttää sanktiot. Yrityksen toimitusjohtaja oli kertonut joulukuussa 2010 Saksan elintarviketurvallisuusviranomaisille dioksiinipitoisuuksien ylityksestä rehuissa.

Asiasta kertoo World Poultry -verkkolehti.

JUHANI REKU

Maaseudun Tulevaisuuden työpaikat.
Lehdessämme julkaistut työpaikka- ja koulutusilmoitukset löydät myös osoitteesta **mt.uranus.fi**. Samassa osoitteessa jatkuvasti yli 2000 muutakin työpaikka- ja koulutusilmoitusta.

uranus.fi &
MAASEUDUN TULEVAISUUS